

Brief aan de raad

2021-0170267

Onderwerp: Pilot doneerring

21 december 2021

Aan de leden van de raad,

Afgelopen zomer zijn de mogelijkheden en haalbaarheid onderzocht om aan te sluiten bij de pilot van de 'doneerring'. Hiermee is onderzocht of Zwijndrecht een pilotstad voor de doneerring zou kunnen zijn. Dit is gebeurd naar aanleiding van Motie 21M14, ingediend tijdens de vergadering van de gemeenteraad op 13 juli 2021.

Een doneerring is een ijzeren ring die rondom vuilnisbakken wordt bevestigd, waar mensen hun statiegeldflesjes in kunnen zetten. Andere mensen kunnen ze vervolgens verzamelen en inleveren voor statiegeld. De doneerring wordt in Duitsland gemaakt door het bedrijf Pfandring.

Gezien het principe van de doneerring nog zeer nieuw is en er vanuit verschillende invalshoeken kanttekeningen te plaatsen waren, is destijds besloten om de ervaringen van andere deelnemende gemeenten af te wachten. Hierna kon een afgewogen besluit plaatsvinden om al dan niet met deze pilot mee te doen. Met deze brief informeert het college u over de resultaten en ervaringen van de gemeenten Breda, Waalwijk en Eindhoven met de doneerring.

Wat houdt de pilot in?

Een pilot omvat een pakket op maat gemaakte ringen. De kosten voor de pilot kunnen worden teruggekregen via het zwerfafvalfonds (Nedvang), bestedingscategorie 6. De reguliere kosten vallen hier niet onder. Onder reguliere kosten worden o.a. verstaan:

1. Montage
2. Onderhoud
3. Regelmatig legen/opruimen van wat niet wordt meegenomen

Ervaringen

Gemeente Waalwijk

De gemeente Waalwijk was voornemens om een ring aan te brengen op de afvalbakken in het wandelpark, in de buurt van een supermarkt. Deze bakken hebben echter geen doorsnee afmetingen, zodat het aanbrengen omslachtig zou zijn. Op basis hiervan is besloten om geen ringen toe te passen. In Zwijndrecht is wel sprake van afvalbakken met standaard afmetingen.

Gemeente Eindhoven

De gemeente Eindhoven gaat de ringen voor het einde van dit kalenderjaar plaatsen. Dan wordt een nulmeting uitgevoerd. Een nulmeting is een inventarisatie van de situatie, voorafgaand aan de pilot waarbij de resultaten worden meegenomen als uitgangspunt voor verder onderzoek. Na afloop van de pilot worden resultaten afgezet tegen de nulmeting om zo de resultaten weer te geven. Alleen

Pilot doneerring

---

door deze twee metingen met elkaar te vergelijken, is te zien wat het effect van de pilot is geweest. De verwachting is dat de eerste bevindingen pas medio januari/februari kunnen worden gedeeld.

Gemeente Breda

In Breda waren er problemen met het leveren van de doneerringen, waardoor deze pas sinds begin november zijn geplaatst. De ervaringen zijn op dit moment dus nog uiterst beperkt. Wat opvalt na deze korte periode:

- Inwoners begrijpen niet waar de ringen voor zijn. Hier dient dus extra op ingezet te worden.
- In de winter is er minder zwerfafval, waardoor men voorlopig geen representatief beeld krijgt van het gebruik van de doneerringen.
- Het gebruik van de doneerringen is lastig te monitoren, hier komen de onderstaande vervolgvragen bij naar voren:
  1. Hoe meten we of de doneerring succesvol is?
  2. Zijn het werkelijk de minder bedeelden die profijt hebben van de doneerring?
  3. Wegen de nadelen hier tegen op?
  4. Wat gebeurt er als mensen op de ring gaan staan? Hoe stevig zijn de ringen?
  5. Glazen statiegeldflesjes kunnen vallen zodoende breken. Hoe verhoudt dit zich tot beheer?

Statiegeld plastic flesjes

Sinds 1 juli is er ook statiegeld van toepassing op kleine plastic flesjes. Men betaalt 0,15 cent statiegeld per PET-fles met een inhoud tot 1 liter. Dit zijn alleen de plastic flesjes voor frisdrank en water. Het bestaande statiegeldsysteem blijft verder intact met statiegeld op grote PET-flessen van 1 tot 3 liter (25 cent) en glazen bierflesjes (10 tot 20 cent).

Statiegeld is een bewezen manier om dit zwerfafval tegen te gaan. Onderzoek laat zien dat het tot wel negentig procent minder flesjes in het milieu oplevert. Ook worden er door statiegeld meer flesjes ingezameld, waardoor we de grondstoffen beter kunnen benutten. De flesjes kunnen worden ingeleverd in de supermarkten en bij (benzine)stations. Als bijlage bij deze brief treft u een grafiek aan met gegevens over de afname van plastic flesjes als zwerfafval. Statiegeld op plastic flesjes is nog maar een korte periode ingevoerd en monitoring blijkt lastig. Wel zijn de eerste berichten positief.

Conclusie

Hoewel het een mooi streven is om meer afval te scheiden en inwoners de kans te geven om hier iets mee te verdienen, zien wij een aantal kanttekeningen. We verwachten dat de doneerring een rommelig straatbeeld geeft en zijn bang dat deze ook uitlokt tot het stapelen van flesjes, waarbij de kans groot is dat er straks meer onder de afvalbak ligt dan dat er in zit.

Bovendien dient de gemeente Zwijndrecht zelf te zorgen voor montage en onderhoud van de doneerringen. Ook dienen de ringen regelmatig te worden geleegd door onze collega's van de buitendienst. Dit alles brengt reguliere kosten met zich mee, die niet vergoed worden door het zwerfafvalfonds. De hoge kosten en de geringe effectiviteit van de doneerring maken dat de opbrengst niet in balans is.

Naar aanleiding van bovenstaande is het college momenteel niet voornemens doneerringen toe te passen in de gemeente Zwijndrecht. Ontwikkelingen op het gebied van zwerfafval worden gemonitord, waaronder de doneerring. Mochten er positieve resultaten ontstaan naar verloop van tijd, dan kan dit uiteraard tot nieuwe inzichten leiden. Het gebrek aan inzichten, intensief beheer, de onbalans tussen kosten en opbrengsten en mogelijke verrommeling van de openbare ruimte leiden voor het college momenteel tot dit uitgangspunt.

Pilot doneerring

Hoogachtend,

De secretaris,

De burgemeester,